

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

Forum for natur og friluftsliv Finnmark
Storgata 5
9900 Kirkenes

Deres ref

Vår ref

Dato

21/1463-

20. desember 2021

Dønnesfjord Vindpark AS - Klage på vedtak om utsatt frist for idriftsettelse av Dønnesfjord vindkraftverk - Hasvik kommune, Troms og Finnmark

I brev av 01.07.2021 har Forum for natur og friluftsliv Finnmark (FNF Finnmark) påklaget vedtaket fra Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) av 10.06.2021, der Dønnesfjord Vindpark AS fikk ett års utsatt frist for idriftsettelse av Dønnesfjord vindkraft i Hasvik kommune.

NVE har vurdert klagen uten å finne grunnlag for å gjøre om eget vedtak, og har oversendt saken til Olje- og energidepartementet.

1. Bakgrunn

Ved Olje- og energidepartementets klagevedtak av 12.12.2013 fikk Dønnesfjord Vindpark AS stadfestet konsesjonen etter energiloven til å bygge, eie og drive Dønnesfjord vindkraftverk i Hasvik kommune. Det ble i anleggskonsesjonen for Dønnesfjord vindkraftverk av 12.12.2013 satt vilkår om frist til innen 01.01.2020 å sette vindkraftverket i drift. NVE godkjente MTA- og detaljplan for vindkraftverket den 07.09.2018. Byggingen av vindkraftverket startet sommeren 2019.

NVE innvilget 20.12.2019 ett års utsatt frist for idriftsettelse, fra 01.01.2020 til 01.01.2021. Begrunnelsen var at det var blitt forsinkelser på grunn av avklaringer rundt ekspropriasjon av retten til å utbedre og bruke moloen på Elvestrand for ilandføring. Den 28.09.2020 innvilget NVE ytterligere ett års utsatt frist for idriftsettelse, fra 01.01.2021 til 31.12.2021 på bakgrunn

Postadresse
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo
postmottak@oed.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 59
oed.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
977 161 630

Avdeling
Energ- og
vannressursavdelingen

Saksbehandler
Kjersti Halmrast
22 24 62 53

av uventede hendelser som store snømengder, stengte veier og reiserestriksjoner som følge av covid-19 pandemien.

Den 22.03.2021 fikk NVE en søknad fra Dønnesfjord Vindpark AS om ett års utsatt frist for idriftsetting fra 31.12.2021 til 31.12.2022. NVE innvilget søknaden om fristutsettelse i vedtak av 10.06.2021. Dette vedtaket er påklaget av FNF Finnmark på vegne av Miraculix, Sør-Varanger Sopp og Nyttevekstforening, DNT Alta og Omegn turlag, DNT Hammerfest turlag, Naturvernforbundet Finnmark, Norges Jeger- og Fiskerforbund Finnmark, Norsk Ornitologisk Forening avd. Finnmark og FNF Finnmark. NVE tok ikke klagen fra FNF Finnmark til følge og sendte saken til departementet for klagebehandling ved brev av 27. september 2021.

2. Klagen

Dette er etter departementets oppfatning de viktigste anførselene fra FNF Finnmark:

FNF Finnmark begrunner klagen blant annet med flere feil ved NVEs saksbehandling: Klager opplyser at NVE i vedtaket om fristutsettelse har lagt til grunn informasjon fra konsesjonæren og latt konsesjonæren kommentere høringsinnspillene i saken. Dette hevder FNF Finnmark er brudd på forvaltningsloven § 6 om habilitetskrav. Konsesjonæren er etter deres mening er inhabil og har likevel deltatt aktivt i saksbehandlingen av eget vindkraftverk.

Forumet anfører også at NVE har unnlatt å vurdere to av deres høringsinnspill. Det første høringsinnspillet er at et vedtak skal basere seg på kunnskapsgrunnlaget på vedtakstidspunktet. FNF Finnmark skriver at et vedtak om utsatt frist for idriftsetting er en omgjøring av konsesjonen og at konsekvensutredningen fra 2010 ikke danner et gyldig grunnlag for å omgjøre konsesjonen. Det andre høringsinnspillet er at Stortingets anmodningsvedtak nr. 799 av 19.06.2020 må sees i sammenheng med Stortingsmelding 29 (2019-2020) som understreket et behov for å legge større vekt på natur, landskap, friluftsliv og kulturmiljø enn det har vært gjort i tidligere gitte konsesjoner.

FNF Finnmark mener videre at det er en saksbehandlingsfeil av NVE å legge større vekt på Prop. 1 S (2020- 2021) enn Stortingets anmodningsvedtak nr. 799 av 19.06.2020. FNF Finnmark er også kritiske til dokumentasjonen som konsesjonæren har lagt fram for å forklare behovet for å be om ett års utsatt frist for idriftsetting. De skriver at et vedtak skal være basert på fakta, myndighetenes befarings, egne undersøkelser og oppfølging, ikke bare skjønnsvurderinger av forhold som er opplyst av konsesjonæren. I tillegg stilles det spørsmål ved om e-poster fra turbinleverandøren om forsinkelser er tilstrekkelig som dokumentasjon.

FNF Finnmark har flere anførsler om at hensynet til naturmangfoldet ikke er nok ivaretatt i NVEs vedtak om fristutsettelse. Etter deres mening anerkjenner ikke NVE at kunnskapsgrunnlaget om hvilke effekter vindturbiner har på naturmangfoldet, og mulighetene for avbøtende tiltak, har økt siden 2013. FNF Finnmark opplyser at de i sitt høringsinnspill viste til forskning som er gjennomført på Smøla og at regelverket rundt vindkraftverk og

naturmangfold har blitt skjerpet etter at konsesjonen ble gitt i 2013. De klager også på at innspillet deres om INON-området ikke ble vurdert av NVE.

Dønnesfjord Vindkraft AS fikk 02.07.2021 oversendt klagen, men har ikke kommentert den.

3. Departementets merknader

Det følger av forvaltningsloven § 34 at klageinstansen kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter. Departementet kan ta hensyn til forhold som ikke er tatt opp av klageren. Departementet vil drøfte de merknadene fra klageren som er nødvendige for å begrunne avgjørelsen.

Departementet kan ikke se at noen av de påståtte saksbehandlingsfeilene fører frem. Blant annet mener FNF Finnmark at NVE har brutt forvaltningsloven § 6, ved å la konsesjonæren delta aktivt i saksbehandlingen, herunder kommentere høringsinnspill i saken. Forvaltningsloven § 6 omhandler ulike forhold som medfører at offentlige tjenestepersoner blir inhabile til å legge til rette for eller treffe avgjørelser i en forvaltningssak. NVE opplyser at det er vanlig prosedyre at en tiltakshaver får anledning til å kommentere høringsinnspill. Departementet er enig med NVE i at dette ikke har sammenheng med habilitetskravene i forvaltningsloven, snarere er det et utslag av alminnelige prinsipper om kontradiksjon. Etter departementets syn er ikke forvaltningsloven § 6 brutt ved at konsesjonæren har sendt inn relevant informasjon og kommentert høringsinnspill. Det vises også til at denne delen av saksbehandlingen bidrar til å oppfylle kravene i forvaltningsloven § 17 som fastslår at et forvaltningsorgan skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes.

FNF Finnmark er kritiske til dokumentasjonen som NVEs vedtak bygger på. Departementet legger til grunn at NVE på vedtakstidspunktet hadde informasjon fra konsesjonærens søknad om utsatt frist for idriftsetting, alle høringsinnspillene med kommentarer fra konsesjonæren, samt en statusrapport om utbyggingen fra konsesjonæren. NVE hadde også den opprinnelige konsekvensutredningen og MTA- og detaljplan da de traff sitt vedtak om utsatt frist. Departementet er enig med NVE i at denne samlede informasjonen var tilstrekkelig til at NVE kunne fatte vedtak om fristutsettelse. Departementet vil særlig understreke at statusrapporten fra konsesjonæren var tilstrekkelig dokumentasjon til at NVE på vedtakstidspunktet kunne legge til grunn at veiene i planområdet var bygget og at turbinfundamentene var tilnærmet ferdige. Departementet legger til grunn at kravene i forvaltningsloven § 17 var oppfylt.

Når det gjelder spørsmålet om Dønnesfjord Vindpark AS skal få utsatt frist for idriftsettelse av Dønnesfjord vindkraftverk, vil departementet bemerke følgende:

I anleggskonsesjoner etter energiloven settes det vilkår om tidsfrist for når anlegget skal være satt i drift. Det følger av energiloven § 10-4 at fastsatte vilkår kan endres både av hensyn til allmenne interesser og etter søknad fra konsesjonæren. Ingen har et rettskrav på

å få fristforlengelse, og det beror på forvaltningens og dermed konsesjonsmyndighetenes, alminnelige skjønn om en slik søknad skal innvilges. Dersom søknaden om fristutsettelse ikke innvilges, vil fristen etter forrige vedtak om fristutsettelse, 31. desember 2021, bli stående.

Stortingsmelding nr. 25 (2015-2016) varslet innstramminger i praksis for behandlingen av søknader om utsatt frist for idriftsettelse. Det går frem av meldingen at det blant annet skal vektlegges i hvilken grad det foreligger tilstrekkelig konkrete planer for å realisere prosjektet. Om bakgrunnen for innstrammingen står det følgende: *"Urealiserte vindkraftkonsesjoner båndlegger areal i kommunene. Det kan stå i veien for annen lønnsom samfunnsutvikling, og vil i en del tilfeller kunne bidra til at lokale konflikter opprettholdes. Dersom det har gått mange år, kan det også ha oppstått endrede forhold som gjør det nødvendig med nye eller oppdaterte utredninger og eventuelt ny konsesjonsbehandling"*.

Stortingsmeldingen ble behandlet i Stortinget 13.06.2016. Stortinget fattet 19.06.2020 følgende anmodningsvedtak (vedtak nr. 799): *"Stortinget ber regjeringen innenfor gjeldende regelverk ikke gi forlenget frist for idriftsettelse utover 31.12.2021 for vindkraftverk på land som i dag har gyldig konsesjon."* Anmodningsvedtaket er utgangspunktet for det forvaltningsskjønnet energiloven § 10-4 annet ledd angir. Dette innebærer at det som hovedregel ikke gis fristutsettelser utover 31.12.2021.

I budsjettproposisjonen (Prop 1 S 2020-2021) redegjorde departementet for oppfølgingen av Stortingets anmodningsvedtak nr. 799. Der heter det blant annet: *"Departementet kan vanskelig se at det er forvaltningsrettslig adgang til å avslå en søknad om fristforlengelse der et vindkraftanlegg er under bygging med sikte på realisering innen 31. desember 2021, og på grunn av «force majeure» eller andre forhold utenfor konsesjonærens kontroll blir forsinket..."*

Dønnesfjord Vindpark AS begrunner søknaden av 22.03.2021 om utsatt frist for idriftsettelse med at anleggsarbeidet er forsinket som følge av covid-19-pandemien. Pandemien har ført til omfattende avbrudd i anleggsarbeidet, som følge av reiserestriksjoner og karantenebestemmelser, samt logistiske og produksjonsmessige utfordringer.

I søknaden viser Dønnesfjord Vindpark AS blant annet til to koronatilfeller som hver førte til tre ukers anleggstans for veier, oppstillingsplasser, kabelgrøfter og for bore- og sprengningsarbeid. Det opplyses at denne typen forsinkelser forplanter seg videre fordi etterfølgende operasjoner er avhengige av hverandre.

Begrenset flykapasitet, innreisebegrensninger og karantenebestemmelser har ifølge søker gjort det utfordrende for konsesjonæren, turbinleverandøren og entreprenører å komme seg til Sørøya hvor vindkraftverket bygges. Dønnesfjord Vindpark AS opplyser at SRI Service AS, som leverer fundamenter, har flere ansatte fra Polen og Litauen. Disse har fått 10-14 dagers karantene ved ankomst.

Dønnesfjord Vindpark AS skriver i søknaden at turbinleverandøren Enercon har varslet at de ikke kan garantere for leveranse av tårn og turbinkomponenter og heller ikke for montering av vindturbinene i 2021. Dønnesfjord Vindpark AS viser til at Enercons oppdragsleder og eksperter ikke har hatt mulighet til å planlegge gjennomføringen av en siste inspeksjon av anlegget og at redusert tilgang på turbinkomponenter har medført store leveranseproblemer for turbinleverandører. Som vedlegg til søknaden er det lagt ved brev fra Enercon der det går frem at en forsinket montering høsten 2021 ikke er mulig på grunn av det korte tidsvinduet som anleggssesongen på Sørøya gir.

Det opplyses videre fra søker at frakteskip ikke kan bookes på grunn av stor usikkerhet rundt muligheten for innreise sommeren 2021. Dette medfører ifølge Dønnesfjord Vindpark AS at selv om man skulle klare å få turbinene klare, så vil man ikke få fraktet de til Sørøya i tide for å rekke tidsvinduet i 2021.

I en statusrapport fra mai 2021 har Dønnesfjord Vindpark AS detaljert beskrevet utført og utestående arbeid i vindkraftverket. Rapporten inneholder også fotodokumentasjon. Alle internveier og oppstillingsplasser er ferdigstilt. Utestående arbeide er kun knyttet til noe arbeid med kai, transformatorstasjon, ferdigstilling av tre turbinfundament, samt leveranse og montasje av seks vindturbiner.

OED konstaterer at Hasvik kommune og Troms og Finnmark fylkeskommune ikke har innvendinger mot utsatt frist for idriftsettelse utover 31.12.2021.

NVE vurderte at covid-19-situasjonen ved Dønnesfjord vindkraftverk AS er en "force majeure-situasjon" som er utenfor konsesjonærens kontroll. NVE skriver at nå som de fleste fysiske terrenginngrepene allerede er gjennomført, er det samlet sett samfunnsmessig rasjonelt at prosjektet fullføres, selv om det skulle oppstå forsinkelser knyttet til covid-19-pandemien.

I denne saken legger departementet til grunn at konsesjonæren har kommet langt når det gjelder ferdigstilling av vindkraftverket. Som det går frem av departementets uttalelse i Prop. 1 S (2020 – 2021) sitert ovenfor, kan departementet vanskelig se at det er forvaltningsrettslig adgang til å avslå en søknad om fristforlengelse der *"et vindkraftanlegg er under bygging med sikte på realisering innen 31. desember 2021, og på grunn av «force majeure» eller andre forhold utenfor konsesjonærens kontroll blir forsinket..."*.

Departementet slutter seg til NVEs vurdering av at flere av forsinkelsene som har oppstått under byggingen av vindkraftverket skyldes covid-19-pandemien, eksempelvis som følge av sykdomstilfeller, innreiserestriksjoner og levering av turbinkomponenter. De nevnte hindringer som Dønnesfjord vindkraftverk AS opplyser om i søknaden, stemmer overens med det generelle bildet departementet har med hensyn til hvorledes covid-19-pandemien påvirker denne sektoren når det gjelder gjennomføring av vindkraftprosjekter.

Departementet har etter dette kommet til at Dønnesfjord vindkraftverk AS gis utsatt frist for idriftsettelse. Konesjonens vilkår om driftsperiode endres ikke.

4. Departementets vedtak

Olje- og energidepartementet tar ikke klagen til følge. NVEs vedtak om å gi utsatt frist for idriftsettelse stadfestes.

Fristen for idriftsettelse er 31.12.2022.

Departementets vedtak i klagesaken kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd første punktum.

Med hilsen

Trond Ulven Ingvaldsen (e.f.)
avdelingsdirektør

Tollef Taksdal
underdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi
Norges vassdrags- og energidirektorat